

Introducció: Blaise Pascal, conegut com matemàtic, científic i autor, va abraçar la religió cap al final de la seva curta vida. Pascal argumentava que és raonable tenir fe, encara que ningú pugui demostrar l'existència o inexistència de Deu; els beneficis de creure en Deu, si efectivament existeix, superen de bon tros els desavantatges d'aquesta creença en cas que sigui falsa.

Pascal: va Néixer en Clermont Ferrand el 19 de juny de 1623, i la seva família es va establir a París en 1629. Sota la tutela del seu pare, Pascal aviat es va manifestar com un prodigi en matemàtiques, i a l'edat de 16 anys va formular un dels teoremes bàsics de la geometria projectiva, conegut com el teorema de Pascal i descrit en el seu Assaig sobre les còniques (1639). En 1642 va inventar la primera màquina de calcular mecànica. Pascal va demostrar mitjançant un experiment en 1648 que el nivell

de la columna de mercuri d'un baròmetre ho determina l'augment o disminució de la pressió atmosfèrica circumdant. Aquest descobriment va verificar la hipòtesi del físic italià Evangelista Torricelli respecte a l'efecte de la pressió atmosfèrica sobre l'equilibri dels líquids. Sis anys més tarda, juntament amb el matemàtic francès Pierre de Fermat, Pascal va formular la teoria matemàtica de la probabilitat, que ha arribat a ésser de gran importància en estadístiques actuàries, matemàtiques i socials, així com un element fonamental en els càlculs de la física teòrica moderna. Unes altres de les contribucions científiques importants de Pascal són la deducció del cridat 'principi de Pascal', que estableix que els líquids transmeten pressions amb la mateixa intensitat en totes les adreces (vegi's Mecànica de fluids), i les seves investigacions sobre les quantitats infinitesimals. Pascal creia que el progrés humà s'estimulava amb l'acumulació dels descobriments científic

Vida i obra: Pascal va abraçar el jansenisme i en 1654 va entrar en la comunitat jansenista de Port Royal, on va dur una vida rigorosament ascètica fins la seva mort, vuit anys més tarda. En 1656 va escriure els seus 18 Provincials, en les quals ataca als jesuïtes pels seus intents de reconciliar el naturalisme del segle XVI amb el catolicisme ortodox. La seva declaració religiosa més destacada va aparèixer després de la seva mort esdevinguda el 19 d'agost de 1662; es va publicar en forma fragmentària en 1670 en la Apologia de la religió cristiana. En aquests escrits (que més trigui es van incorporar a la seva obra principal) proposa les alternatives de la possible salvació i condemnaió eterna, suggerint que només es pot aconseguir la salvació mitjançant la conversió al jansenisme. Pascal sostenia que s'aconseguís o no la salvació, l'última destinació de la humanitat és pertànyer després de la mort a un regne sobrenatural que pot conèixer-se solament de forma intuïtiva. L'última obra important de Pascal va ser Pensaments sobre la religió i sobre altres temes, publicada també en 1670. En aquesta obra va intentar explicar i justificar les dificultats de la vida humana pel dogma del pecat original, i sostenia que la revelació pot ser entesa només per la fe, que al seu torn es justifica per la revelació. En els escrits de Pascal, que defensen l'acceptació d'una manera de vida cristià, s'aplica freqüentment el càlcul de probabilitats; argumentava que el valor de la felicitat eterna és infinit i que, encara que la probabilitat d'obtenir aquesta felicitat per la religió pugui ser petita, és infinitament major que seguint qualsevol altra conducta o creença humana. Una reclasificació de la seva obra Pensaments (un curós treball començat en 1935 i que van continuar diversos erudits) no reconstrueix el seu Apologia, però permet al lector seguir el camí reflexiu que el mateix Pascal hauria seguit.

Calculadora de Pascal: En 1642, Blaise Pascal va desenvolupar una calculadora mecànica per a facilitar-li

el treball al seu pare, un funcionari fiscal. Els nombres s'introdueixen en les rodes metàl·liques davanteres i les solucions apareixen en les finestres superiors.

Dorling Kindersley

.Valoració: Pascal va ser un dels més eminents matemàtics i físics de la seva època i un dels més grans escriptors místics de la literatura cristiana. Els seus treballs religiosos es caracteritzen per la seva especulació sobre matèries que sobrepassen la comprensió humana. Se li classifica, generalment, entre els més fins polemistes francesos, especialment en Provincials, un clàssic de la literatura de la ironia. L'estil de la prosa de Pascal és famós per la seva originalitat i, en particular, pel seu total mancat d'artifici. Els seus lectors poden comprovar l'ús de la lògica i l'apassionada força de la seva dialèctica.